

Proiectul meu a insemnat o colectare de mostre din spatiile publice pariziene, urmarind o serie de criterii de analiza/ evaluare care reconsidera calitatile minime necesare pentru ca spatiul public contemporan sa devina un agent activ in organizarea vietii noastre de zi cu zi si care sa raspunda cerintelor actuale (fie estetice, de asociere, cognitive etc.)

Argument

Doream ca cercetarea sa se materializeze intr-un **ghid de bune practici** si pe termen lung **conturarea unor directii posibile, care (intr-un caz fericit) sa devina componente ale unui "kit de reinventare/ reconstructie"** dedicat spatiului public contemporan romanesc.

MON ESPACE PRIVÉ DANS LES ESPACES PUBLICS PARISIENS

AUTEUR: BACO RALUCA

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

ÉTUDE RÉALISÉE AVEC L'APPUI DE L' INSTITUT CULTUREL ROUMAIN – PARIS. LE PROGRAMME DE RÉSIDENCES DE CRÉATION.

MARS 2012

CRITERIUL 1. ACTIVITATI IN SPATIUL PUBLIC

CLASIFICAREA LUI JAN GEHL:

ACTIVITATI NECESARE (ACTIVITATI COTIDIENE), ACTIVITATI FACTUTATIVE (LA ALEGAREA INDIVIDULUI)

ACTIVITATI SOCIALE (PREZENTA ALTOR INDIVIZI, GRUPURI SOCIALE)

Un filtru de analiza este identificarea gradului de influenta al tipurilor de activități existente asupra modelării spatiului public si scenariile posibile asociate (factori de risc in ce priveste supravietuirea in timp a spatiului public: ex. existenta unei activitatii dominante cu o anulare completa a activitatilor latente, aglomerarea excesivă a unor anumite arii urbane și abandonarea altora etc.).

RELATIA INTRE CALITATILE FIZICE ALE SPATIULUI PUBLIC SI ACTIVITATILE UMANE:

	Quality of the physical environment	
	Poor	Good
Necessary activities	☐	☐
Optional activities	☐	☒
"Resultant" activities (Social activities)	☐	☒

Foto 1. La Defence, 5 martie. Interval 18.00-19.00

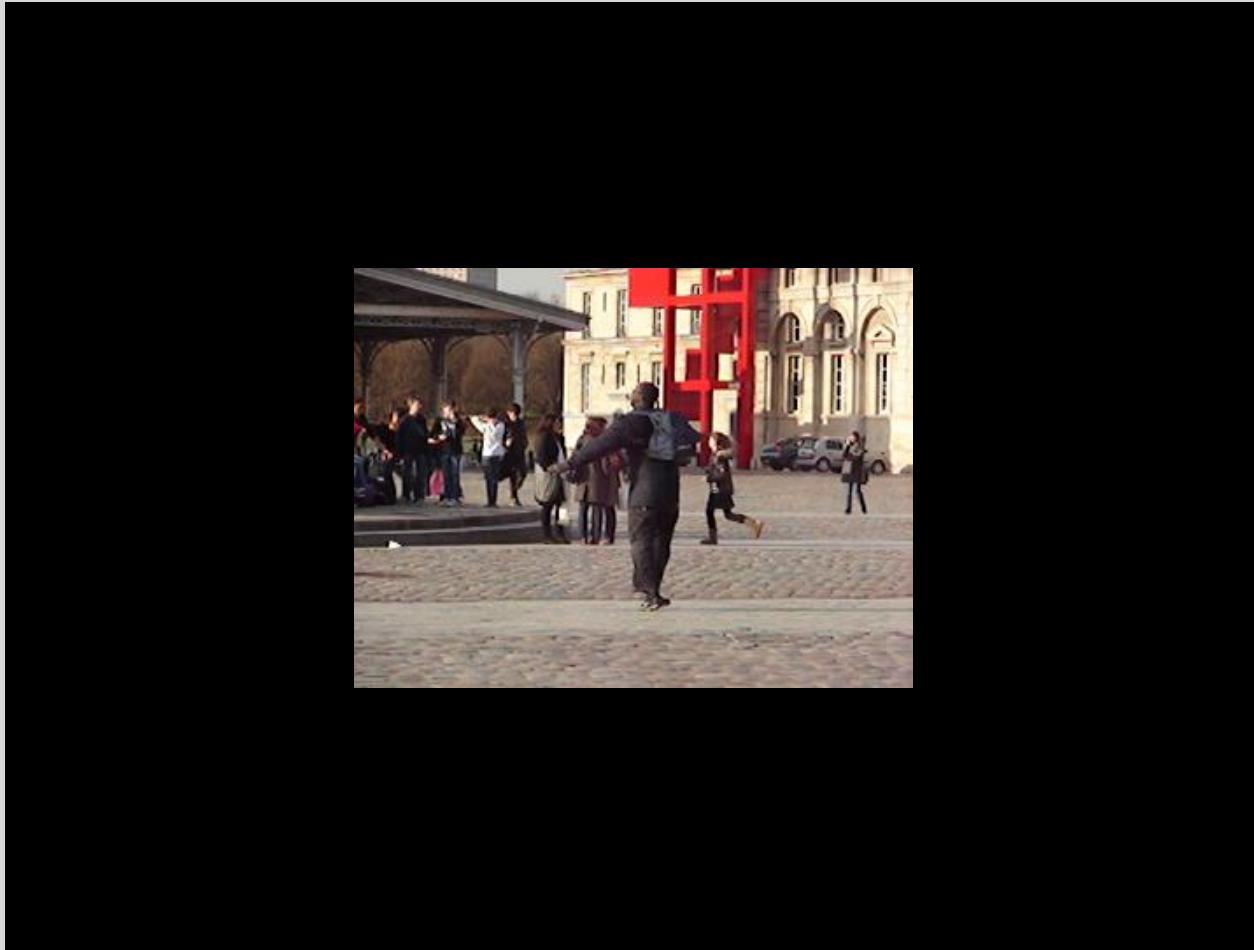

Foto 2. La Defence, 20 martie. Interval 13.00-15.00

CRITERIU 2. UTILIZATORII SPATIULUI PUBLIC

CINE UTILIZEAZA SPATIUL PUBLIC?

Ce comportament au diferitele grupuri sociale in spatiile publice:
cauta sau evita interactiunile?

OMUL METROPOLEI (TEORIA LUI SIMMEL)

Metropola europeana ofera o scenografie in permanenta schimbare, iar individul este martor si participant activ in aceasta aglomerare rapida de imagini schimbatoare. Experienta vietii cotidiene conditioneaza constructia omului metropolei, care este obligat sa se supuna si adapateze ritmului acestor evenimente.

Practic una dintre metodele de conservare a acestei minime sensibilitati care are sanse sa supravietuiesca rutinei zilnice se regaseste in felul in care indivizii gasesc de cuvinta sa utilizeze intr-un anumit moment spatiul public, felul in care participa prin simpla prezență desavarsesc imaginea urbana de ansamblu si in acelasi timp se distinge ca individ in marile „plaje urbane”.

OMUL VANTATOR (CIPRIAN MIHALI)

Omul prezentului apartine unei societati de consum si este suficient de experimentat incat sa-si inventeze si reinventeze viata de zi cu zi, fara o dependenta si supunere fata de structurile sociale. „*Arts de faire*” sau *manierele cotidiene de a face* cum le numeste Ciprian Mihali devin baza unei abordari in care viata cotidiana este o *inventie*, in care individul este asociat cu *un vanator* in cautare de noi oportunitati.

OMUL ACTOR (GOFFMAN)

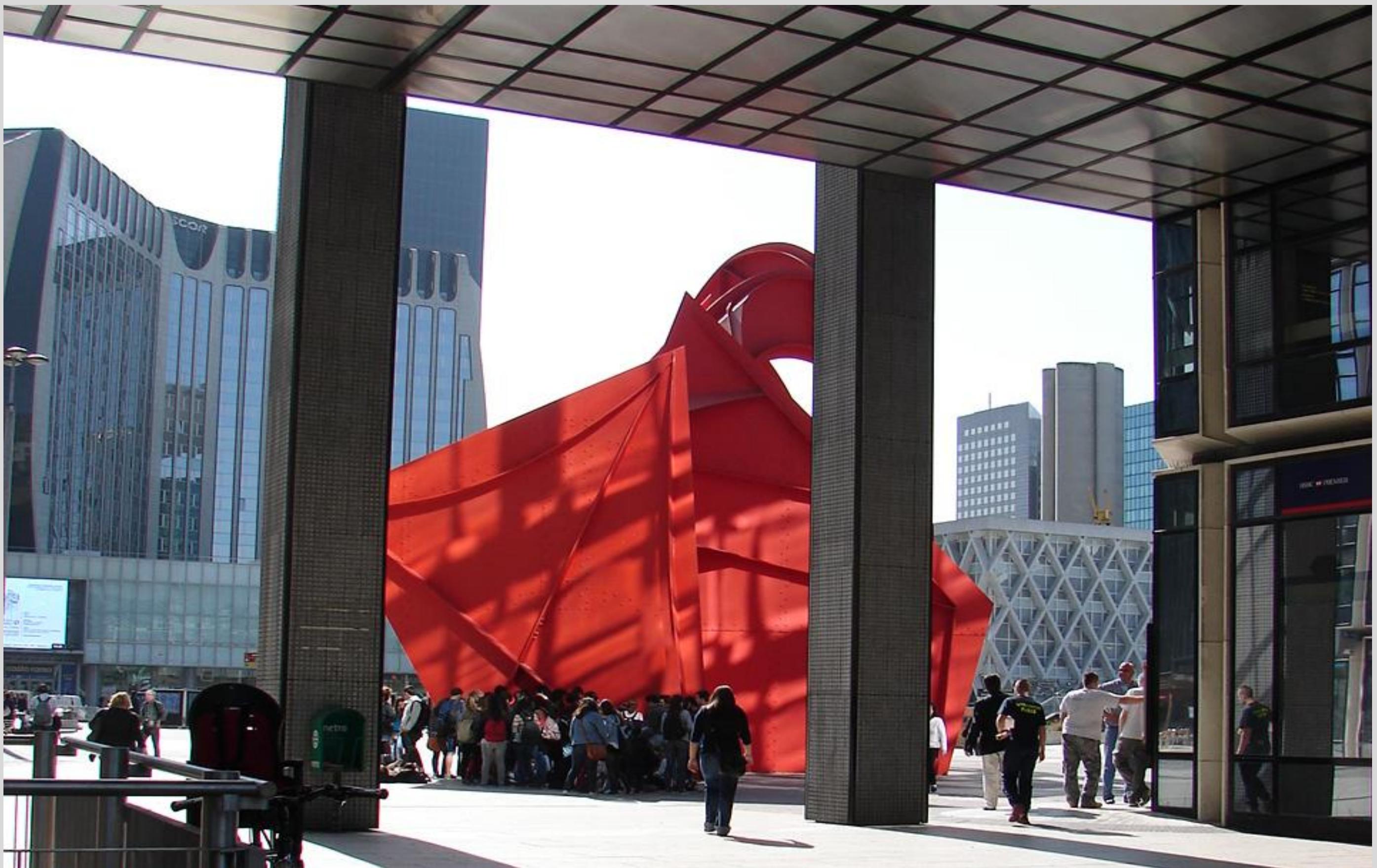
Scenografiile spatiilor publice pariziene determina o permanenta mobilizare si provocare a indivizilor in explorarea acestora. O caracretistica specifica si extrem de utila a utilizatorului de spatiu public este capacitatea de improvizatie. Suprins in situatii limita individul contemporan reuseste cu maiestrie sa-si croiasca traseul in aglomeratiile urbane, cu o viteza surpinzatoare. Analizand omul contemporan prin prisma infinitatii de comportamente elementare, acesta scoate in evidenta extraordinara tehnicitate a actorilor.

MOTIVUL TURISTULUI

Fenomenul turistic are efecte importante in ce priveste tipologia activitatilor generate in spatiile publice. Tendinta este de a genera produse pentru o societate de consum, iar atunci cand acest obiectiv de a vinde cat mai mult din „specificul parizian” este dus la extrem, artificialul isi face loc in detrimentul altor activitati poate mai firesti, care sa raspunda si nevoilor curente ale rezidentilor.

Inevitabil exista zone frecventate fie numai de turisti, fie numai de rezidenti. Important este ca exista si acele arii de intersectie, de convietuire care reusesc sa supravietuiasca, sa se adapteze simultan nevoilor celor doua grupuri tinta – locuitori si turisti.

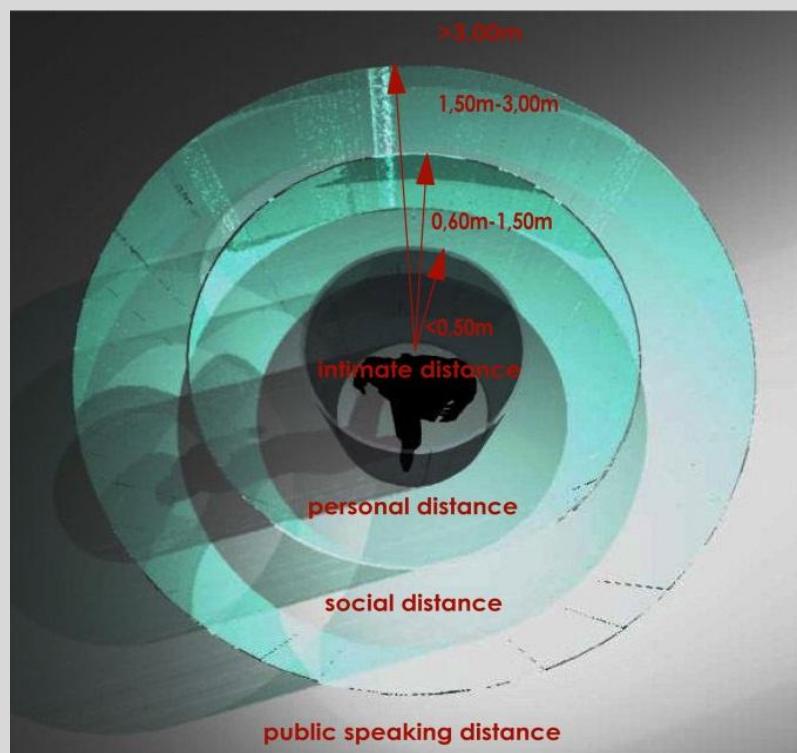
Foto 3. L' ombre de Calder La Défense

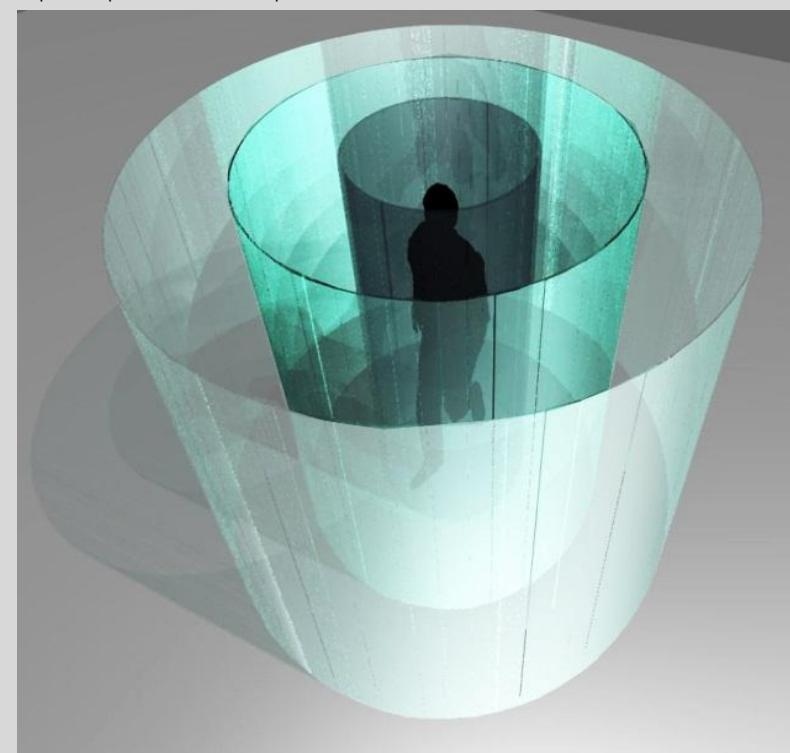
CRITERIU 3. DISTANTELE UMANE

CALIFICAREA : DISTANTA INTIMA. DISTANTA PERSONALA. DISTANTA SOCIALA. DISTANTA PUBLICA

Schema 1 - Distante sociale- dimensiuni

Schema 2 – Transpunerea distantei sociale utilizand grade de transparenta – diferite pentru a puncta intensitatea expunerii individului in diferite interactiuni sociale

Schema 3 – Relatia dintre aceste distante si tipurile umane

	More introverted person	More extroverted person	Stranger
Intimate distance	0,40 m - 1,50 m	0,30 m - 0,50 m	up to 0,50 m
Personal distance	1,50 m - 2,00 m	0,40 m - 1,50 m	0,50 m - 1,50 m
Social/business distance	2,00 m - 4,00 m	1,50 m - 3,00 m	1,50 m - 3,00 m
Public speaking distance	from 4,00 m	from 3,00 m	from 3,00 m

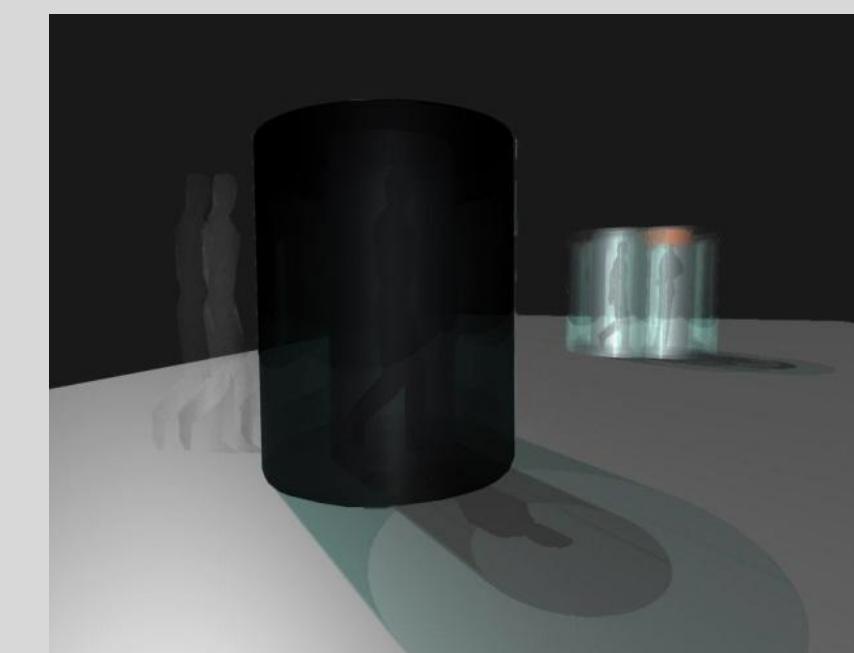
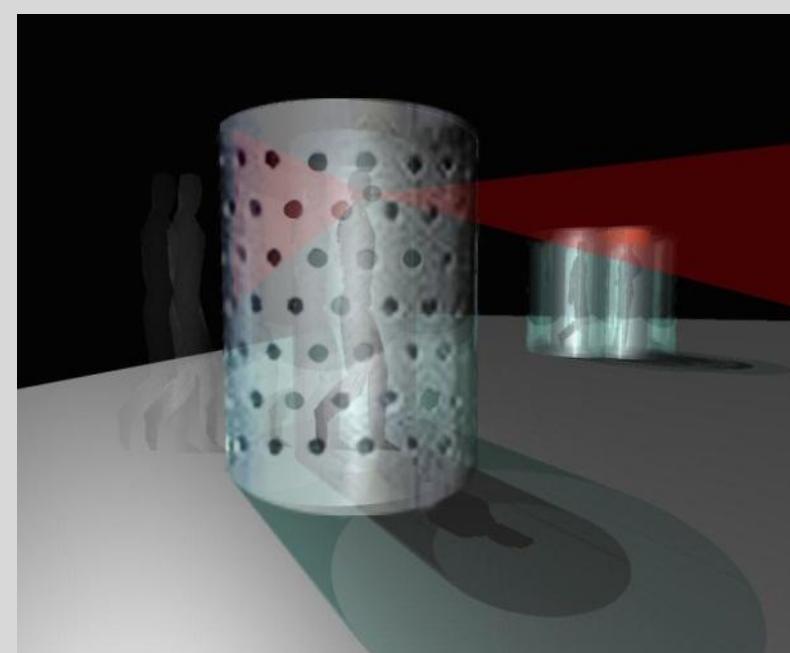
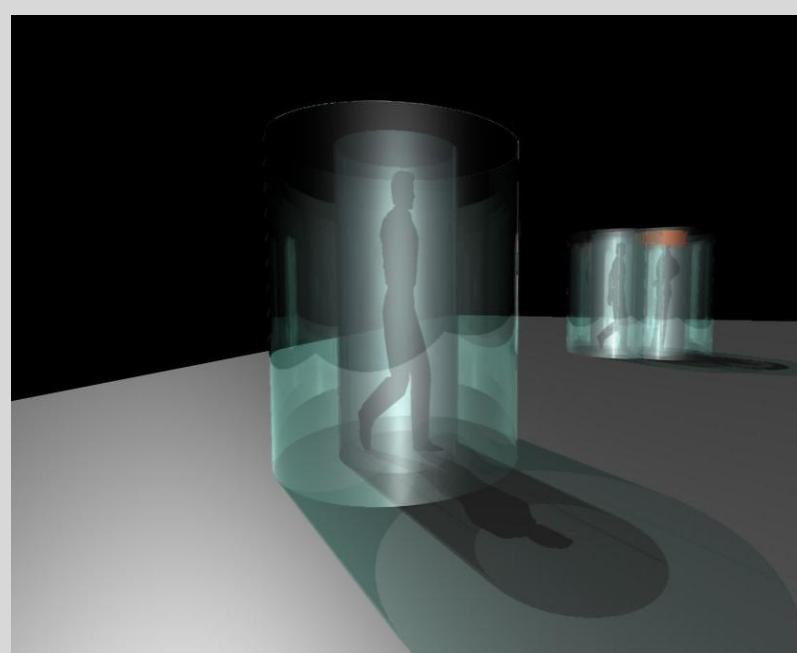
Experimentul porneste de la ideea ca individul se simte in siguranta, confortabil cand este protejat. Camera, casa sunt practic niste materializari ale sentimentului de a fi inauntru, nevoia de limite. In aceste cazuri spatiul personal, intimitatea individului se suprapune in totalitate cu spatiul locuit, in schimb in cazul spatiului public. Limitele imateriale ale spatiului personal ii confera acestuia o vulnerabilitate, controlata in mod reflexiv prin comportamentul individului.

Asadar am propus o analogie cu diferite texturi si grade de transparenta ale membranei/distantei personale.

In urma studiului cercetarii diferitelor spatii publice impreuna cu persoanele implicate in experiment am selectat trei tipuri de materiale, cu o anumita corespondenta in reprezentarea necesitatilor indivizilor in spatiul public

transparenta (expunere catre exterior, persoane extrovertite)

perforata (optima care sa permita schimburile de tip output si input) **opaca** (care sa respinge orice asociere, izolarea).

Gradul de intimitate al individului se obtine practic printr-un mecanism comportamental care consta in **contact verbal, distantele umane (coordonate geometrice: unghiuri, distante), **teritorialitate** (proprietate), **norme culturale de comportament**.**

Foto 6. La Villette 10 martie

Foto 7. La Villette 10 mars

Stabilirea limitei spatiului personal este influentata de o serie de factori care vizeaza **particularitatile individuale ale utilizatorului** de spatiu public (personalitate, varsta, gen), dar si **factori situationali** (context, activitati desfasurate de alti indivizi, relatiile intre indivizi si spatiu public - relatii conditionate din nou de o calitatea acestui spatiu: confort, siguranta etc.).

Foto 8. Pl.Vosges - ora 16.00, 7 mars. Bouchon dans la fosse de sable

Regulile privind spatiul personal se dezvolta in timp prin experienta interactiunilor sociale si a normelor specifice.

O execptie de la regula este cazul copiilor, care nu au dezvoltate aceste abilitati in delimitarea unui spatiu personal.

Spatiul interpersonal

In urma observarii spatilor publice, in cazul in care nu exista o departajare impusa prin modalitatatile de amenajare a acestora (mobilier urban, alveole cu un anumit grad de intimitate) indivizii au o tendinta naturala, fireasca de a divide spatiul in functie de necesitati si de a-si manifesta teritorialitatea prin limbaj (locul meu) sau comportament (in cazul incalcarii teritoriului personal prin agresiune, anxietate etc.). Un exemplu practic este sir de oameni care vor sa acceseze un anumita incinta, cladire etc. (foto 10).

Foto 10. Pl.Centre Pompidou. 4 mars.

PROXIMITATE IN MOBILIER URBAN

O aplicatie practica a distantei personale in spatiul public se poate realiza prin intermediul mobilierului urban. Ignorarea legilor proximitatii poate determina o stare de disconfort, conflict , in masura in care rolul acestora este a oferi o unitate de masura a spatiului personal in spatiul public si crearea unui set de reguli care sa raspunda necesitatilor individului.

Foto II. La Villette

ISTORIA SCAUNELOR DIN TUILERIES

ISTORIA SCAUNELOR DIN TUILERIES

D I S P O S E R D E L I N E A R - C I R C U L A I R E

9 . 0 0 H

1 8 . 0 0 H

CRITERIU 4. PUBLIC- PRIVAT (HUNDERTWASSER)

Foto 14. Jardin Luxembourg - Garde robe en pleine air

Identificarea utilizatorului cu spatiul public frecventat atinge punctul culminant atunci cand individul isi creeaza pentru un moment propriul spatiu privat in spatiul public, iar spatiul public capata valoare prin aceasta suprapunere de fragmente, filme individuale.

Dezvoltand teoria lui Hundertwasser - „Grammar of seeing”, perceptia spatiului public devine unica pentru fiecare individ in parte printr-o asociere personala cu un fapt al trecutului, un sentiment al prezentului sau o imagine a viitorului. Astfel distanta intre individ si context se dizolva si experientele personale in spatiul public ii confera acestuia durabilitate.

Hundertwasser - individul are 5 membrane („skins”)

1. epiderma - membrana naturală, 2. vestimentatia 3. locuinta.
2. 4 - mediul social si identitatea si membrana 5 - mediul planeta.

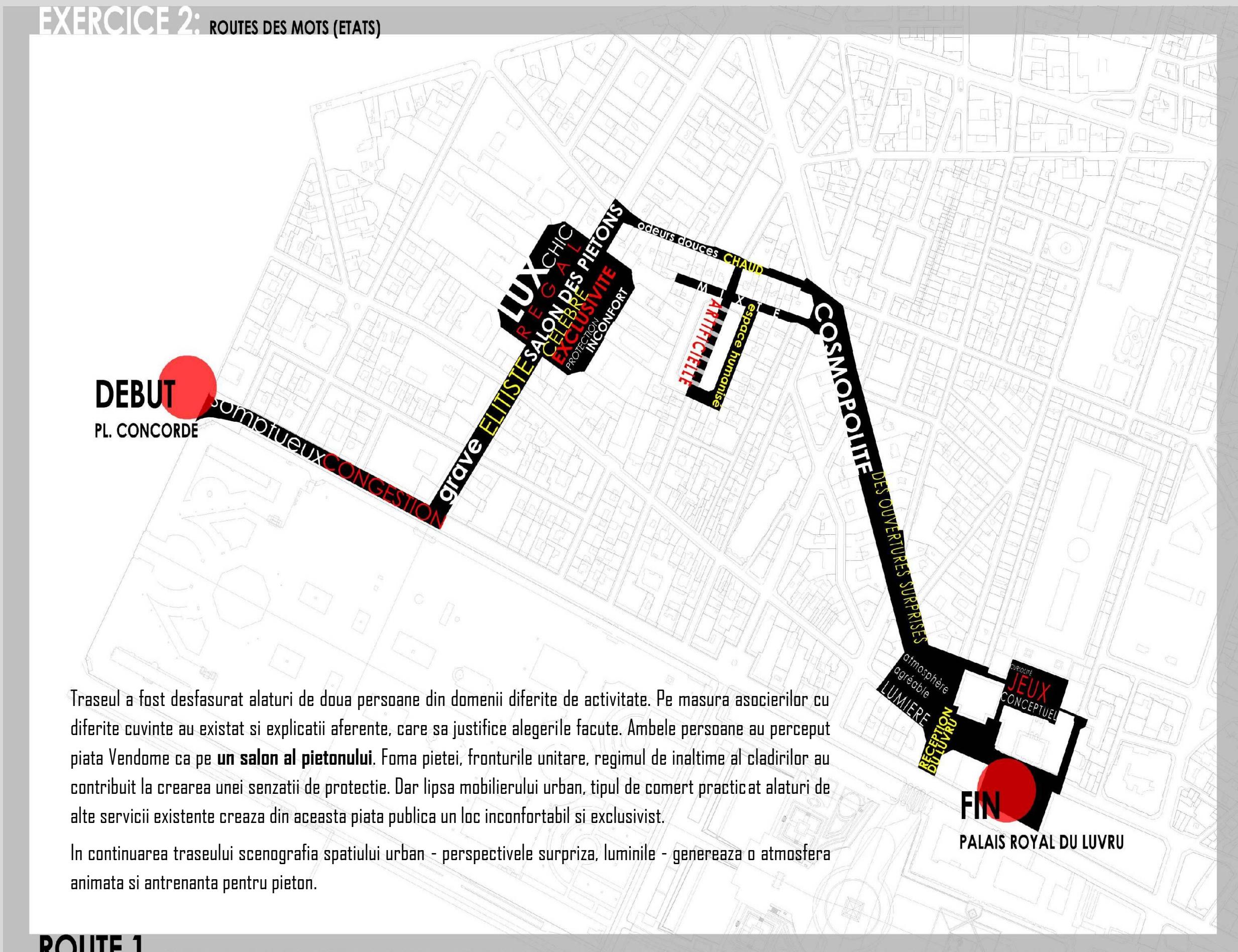
Hundertwasser militeaza pentru renuntarea la o societate de consum in materie de moda, arhitectura standardizata si iesirea din anonimatul acestei nivelari prin construirea propriei identitati. El provoaca creativitatea si promoveaza dreptul la un design propriu al fiecarui individ.

Identitatea fiintelor umane este conectata cu mediul social, cu afilierea la un anumit grup sau o natione. Pentru a confrunta pericolelor conformismului, Hundertwasser militeaza pentru creerea unor semne distinctive ale identitatii.

Motivul prezentarii acestei teorii este de exemplificare a modalitatii de stimulare a creativitatii utilizatorilor de spatiu public si dezvoltarea unor noi coordonate privind spatiul lor privat in spatiul public. interpretarea spatiului public ca o alta membrana a existentei proprii se poate identifica ca o rezervare temporara a unui fragment din spatiul public pentru a-l utiliza in mod privat si de a iesi din anonimat

EXPERIMENTUL 2. Trasee din cuvinte: selectia unor indivizi care sa parcurga un traseu aleator alaturi de mine si pe masura deplasarii sa asocize acestuia o serie de cuvinte cheie semnificative pentru starile, sentimentele transmise.

EXERCICE 2: ROUTES DES MOTS (ETATS)

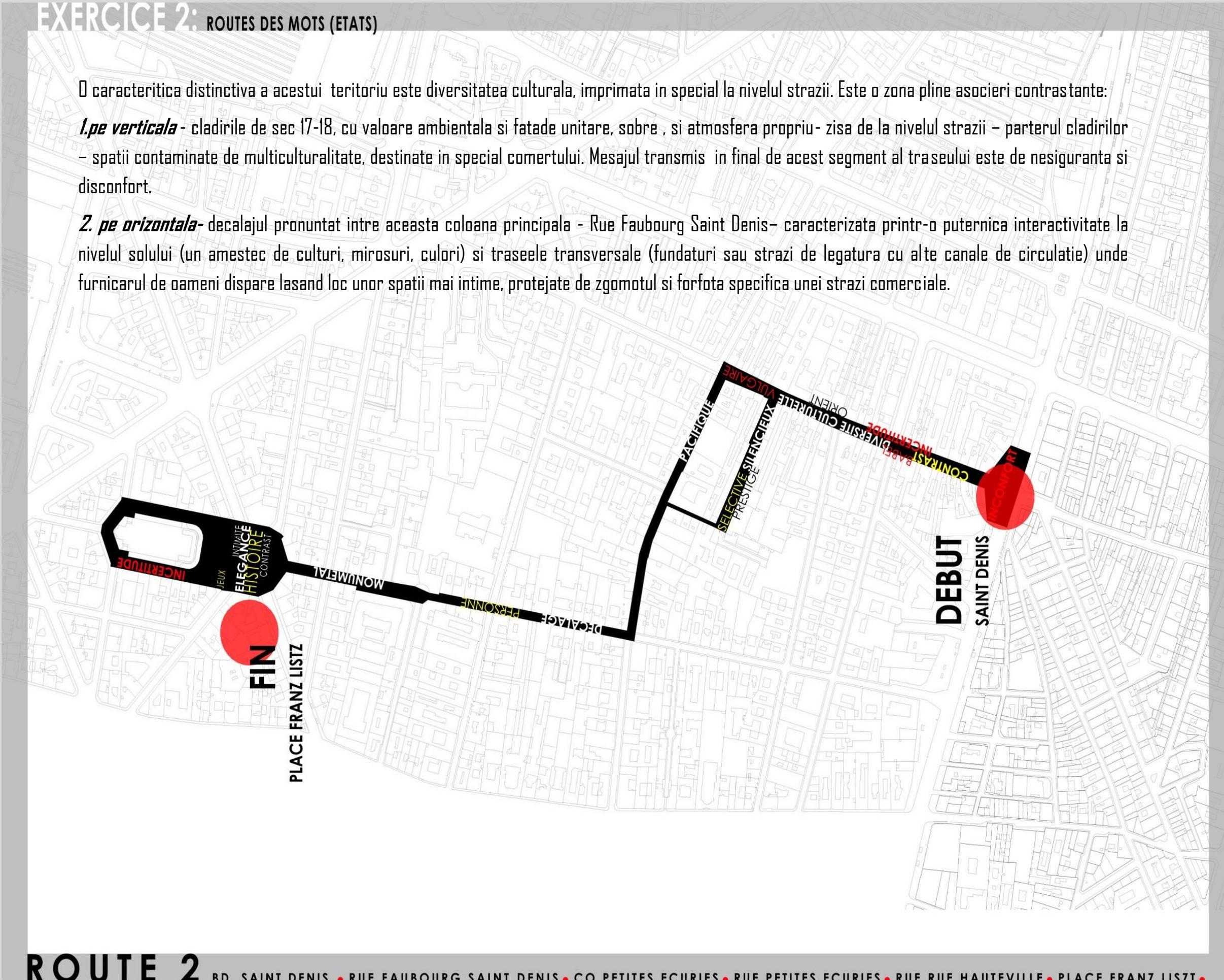
„Strazile si drumurile sunt solidificari ale miielor de pasi care le strabat si ale miielor de povestiri care le nareaza.” (CIPRIAN MIHALI)

EXERCICE 2: ROUTES DES MOTS (ETATS)

O caracteristica distinctiva a acestui teritoriu este diversitatea culturala, imprimata in special la nivelul strazii. Este o zona pline asocieri contrastante:

1. pe verticala - cladirile de sec 17-18, cu valoare ambientala si fatade unitare, sobre , si atmosfera propriu- zisa de la nivelul strazii – parterul cladirilor – spatii contaminate de multiculturalitate, destinate in special comertului. Mesajul transmis in final de acest segment al traseului este de nesiguranta si disconfort.

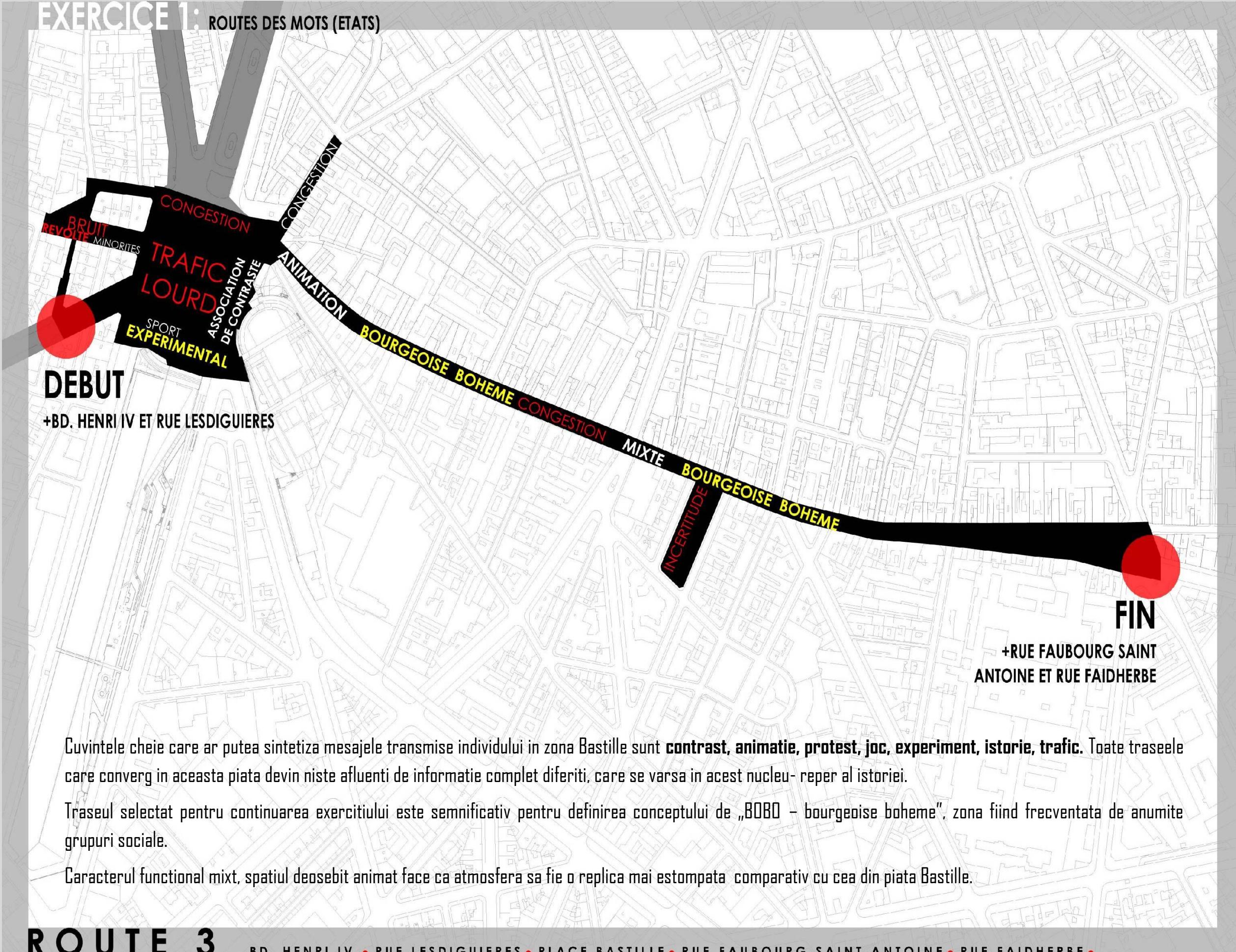
2. pe orizontala- decalajul pronuntat intre aceasta coloana principala - Rue Faubourg Saint Denis- caracterizata printr-o puternica interactivitate la nivelul solului (un amestec de culturi, mirosluri, culori) si traseele transversale (fundaturi sau strazi de legatura cu alte canale de circulatie) unde furnicarul de oameni dispare lasand loc unor spatii mai intime, protejate de zgomotul si forfota specifica unei strazi comerciale.

ROUTE 2

BD. SAINT DENIS • RUE FAUBOURG SAINT DENIS • CO PETITES ECURIES • RUE PETITES ECURIES • RUE RUE HAUTEVILLE • PLACE FRANZ LISZT •

EXERCICE 1: ROUTES DES MOTS (ETATS)

Aceasta cercetare am urmarit descrierea si imbinarea a doua forme ale spatiului public parizian: piata si strada. Studiile de caz selectionate au ca scop conturarea unei imagini de ansamblu privind aspectele sociale ale spatilor publice pariziene.

JURNAL DE BORD

- 2.1.LA DEFENCE 2.2.PLACE DU CENTRE POMPIDOU. LES HALLES 2.3. PLACE BASTILLE
2.4.LES TUILERIES 2.5.PLACE DES VOSGES. MARAIS 2.6.L'INSITUT DU MONDE ARABE
2.7.ILE SAINT LOUIS 2.8.BERCY. BIBLIOTHEQUE FRANÇOIS MITTERRAND 2.9.LA VILLETTE
2.10.STALINGRAD. CANAL SAN MARTIN 2.11. SAINT DENIS. RUE DES PETITES ECURIES
2.12. CHAMP ELYSEES. PLACE VENDOME 2.13. TOUR EIFFEL – TROCADERO 2.14 COMMERCCE
2.15.PLACE D'ITALIE

"CANAL URBAN"

STUDIU DE CAZ: PLACE BASTILLE

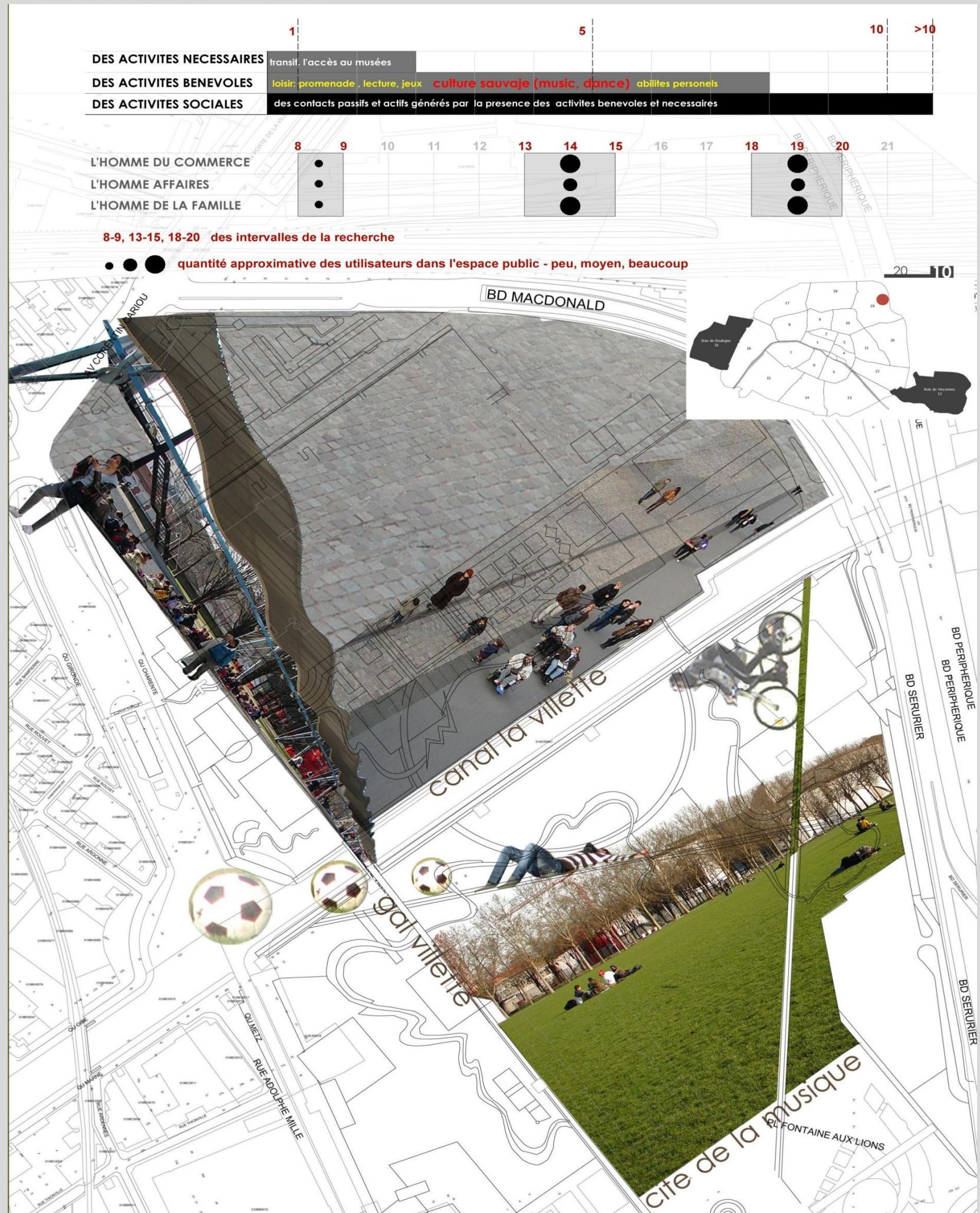
8-9, 13-15, 18-20 des intervalles de la recherche

● ● ● quantité approximative des utilisateurs dans l'espace public - peu, moyen, beaucoup

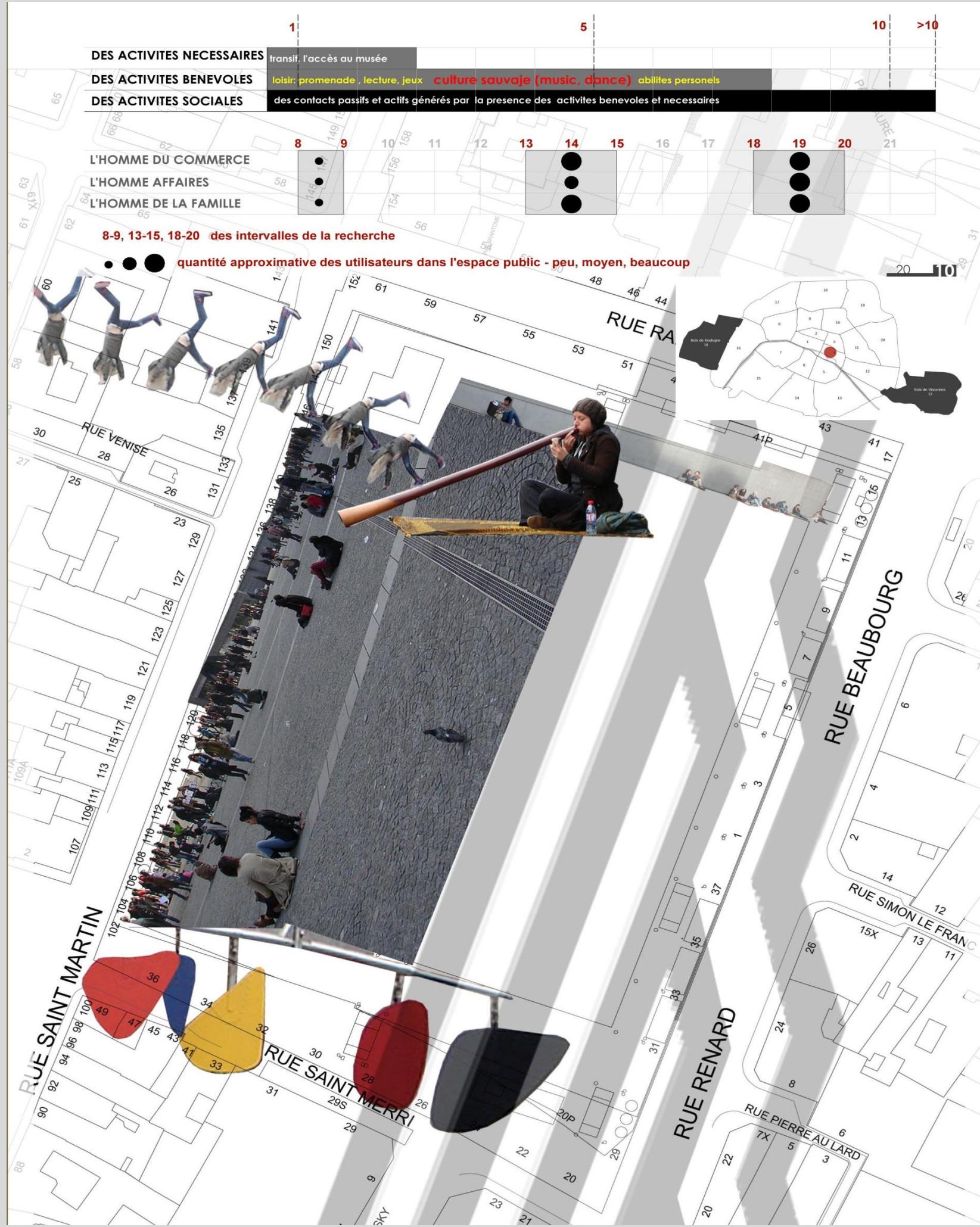

"PLAJA URBANA"

ÉTUDE DE CAS - LA VILLETTE

ÉTUDE DE CAS -**BUTTE CHAUMONT**

"CAFENA URBANA"

EPILOG

Avem privilegiul sa fim actori, scenaristi, regizori anonimi ai propriilor noastre spatii publice, de aceea dizolvarea spatiul public atrage de la sine stirbirea identitatii unei comunitatii si asa fragile. Intentia mea este de a-mi descoperi si culege intr-o brosura momentele de relationare cu spatiul public proprii fiecarui om, ca fragmente alaturi de toate celelalte.

Cu alte cuvinte, spatiul privat propriu in spatiul public, deci o brosura/ghid in care oricine si-ar putea regasi propriul sau moment, dar care ar oferi si o imagine sau o alta fata a momentelor celorlalți/ celor din jur. – un kaleidoscop asupra perceptiei si utilizarii spatiului public in formele in care acesta se gaseste in cadrul orasului..

VA MULTUMESC !

Bibliografie:

Gehl, J., LIFE BETWEEN BUILDINGS. Using Public Space – VIATA INTRE CLADIRI. Utilizarile Spatiului Public, Editura Igloo

Hall, E., La dimesion cachée, Seuil, 1971

Mihali, C. si Augustin I., Dublu tratat de urbanologie, Editura Idea, 2009

Mihali, C., Inventarea spatiului. Arhitecturi ale experientei cotidiene, Editura Paideia, Bucuresti, 2001

Michel de Certeau, L'Invention du Quotidien. Vol. 1, Arts de Faire. Union générale d'éditions 10-18, 1980

<http://www.hundertwasser.at/>